



T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 9654
Tarih : 06.11.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

6 Eylül gününün "6-7 Eylül 1955'te Yaşanan Olaylarda Hayatını Kaybedenleri Anma ve Yas Günü İlan Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi" gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	1918/eri
Tarih:	06 Kasım 2020
Esas No:	2/3175

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
04 Kasım 2020
Nunlara:

TBMM GENEL EVRAK
04 Kasım 2020
No: 733482
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GEREKÇE

6-7 Eylül 1955 senesinde Türkiye tarihinin en utanç verici görüntülerinden birisi sahnelenmekteydi. 1955'in yazında özellikle dönemin medyasında İstanbul'da yaşayan Rumlara yönelik halkı kışkırtma kampanyaları yapılmaktaydı. Kıbrıs Rumlarının bağımsız olabilmesi için kiliselerde para toplandığı yalanları ile insanlar Rumlara karşı doldurulmaktaydı. Kıbrıs Türktür Cemiyeti (KTC), Milli Türk Talebe Birliği (MTTB) ve Türkiye Milli Talebe Federasyonu (TMTF) gibi öğrenci örgütleri basında yer alan yalan haberlerin daha da fazla yaygınlaşması ve Rum düşmanlığının derinleşmesi için çalışmalar yürütmekteydi

6 Eylül 1955'te yalan haberle Selanik'teki Mustafa Kemal Atatürk'ün evine Yunanlılar tarafından bomba atıldığı yazılıyordu. Bu haber ile yangın için istenen kıvılcım bulunmuş neticesinde galeyana gelen insanlar özellikle Rumlara yönelik yağma olaylarına başlamıştır. Rum azınlığa ait işyerleri evler talan ediliyordu. Resmi kaynaklara göre 4 bin 214 ev, 1.004 işyeri, 73 kilise, 1 sinagog, 2 manastır, 26 okul tahrip edildi. Kiliselere saldırıldı, içindeki kutsal resimler, haçlar, ikonalar ve diğer kutsal eşyalara zarar verildi. 73 Rum Ortodoks kilisesi ateşe verildi. Olaylarda 11 kişi hayatını kaybetti. Helsinki Watch örgütünün bir raporuna göre ise ölenlerin sayısı 15 olarak kayıtlara geçiyordu.

Olaylar konusunda yayınlanan fotoğraflar sadece Beyoğlu İstiklal Caddesini gösterse de Rumların yoğun olarak yaşadığı; Beyoğlu, Kurtuluş, Şişli, Nişantaşı, Eminönü, Fatih, Balat, Eyüp, Bakırköy, Yeşilköy, Ortaköy, Arnavutköy, Bebek, Moda, Kadıköy, Kuzguncuk, Çengelköy de bu vandallıktan ve ırkçılıktan nasibini alıyordu. Tahrip edilen işyerlerinin sadece yüzde 59'u Rumlara aitken, kalan yüzde 17'sinin Ermenilere, yüzde 12'sinin Yahudilere ait olması ise olayın sadece bir yağma olmadığını ırkçılık boyutunun da olduğunu gözler önüne seriyordu.

TFF 2018-2019 senesi futbol sezonuna ismi verilen, Türkiye futbolunun efsanelerinden biri olan aslen Rum olan Lefter Küçükandonyanis de, olayların mağdurlarından oldu. Lefter, o günleri şöyle anlattı: "15 gün önce gol attığımda omuzlardaydım. O gün ise kayalar ve boya tenekeleri ile karşılaştım. En kötüsü harçlık verdiğim çocuklar evime saldırdı. Kızlarım küçüktü, onları öldürmeye kalktılar. Sonra çok sordular kim yaptığını diye, ama o gün de söylemedim, bugün de söylemeyeceğim."

6-7 Eylül 1955'te olaylara şahid olan Ekümenik Patrikhane'nin fotoğrafçısı Dimitrios Kalumenos, "Hristiyanlığın Çarmıha Gerilişi" kitabında olayları yazmıştır. Bu kitabı yazısında aktaran Serdar Korucunun aktarımında: "200 Rum genç kızına vahşice tecavüz ve işkence edildi. Boğaz'da, Ortaköy'de, akabinde aklını yitiren 80 yaşındaki bir kadına tecavüz edildi. Şişli'deki Rum Kabristanı'nda yakın zamanda gömülmüş olan İliaskos'un mezarını açtılar ve onun cesedini bıçakladılar! Başka mezarları da kazdılar, kemikleri çıkardılar ve kafataslarına top muamelesi yapıp tekmeleyerek Türk futbolunun ilerlemesi ve gelişmesine önemli katkı sağlayan ünlü Rum futbolcu Lefter Küçükandonyadis'i alaya almak için 'Lefter Gol, Gol, Gol!' diye bağırdılar!" ifadeleri yer almıştır. Bu olaylar neticesinde pek çok Türkiye'de yaşayan Rum yurttaş can ve mal güvenlikleri olmadığı için Türkiye'yi terk etmek durumunda kalmıştır.

Yaşanan olaylar bugün hale belleklerde tazeliğini korurken etkin soruşturmaların yürütülmemesi mağdurların adaletin yerini bulamadığı hissiyatı toplumsal barış için risk oluşturmaktadır.

Yukarıda belirttiğim sebepler çerçevesinde '6 Eylül gününün 6 - 7 Eylül 1955'te Yaşanan Olaylarda Kaybedenleri Anma ve Yas Günü' olması için bu kanun teklifi hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 6 - 7 Eylül 1955'te yaşanan olaylarda hayatını kaybedenleri anma ve yas günü olarak ilan edilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

**6-7 EYLÜL 1955'TE YAŞANAN OLAYLARDA HAYATINI KAYBEDENLERİ
ANMA VE YAS GÜNÜ İLAN EDİLMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Her yılın 6 Eylül günü "6-7 Eylül 1955'te Yaşanan Olaylarda Hayatını Kaybedenleri Anma ve Yas Günü" dür. 6 Eylül gününü içine alan hafta boyunca ilgili kurum, kuruluş ve sivil toplum örgütleri iş birliğiyle anmalar, nefret temelli linç konusunda duyarlılığı artırmaya yönelik etkinlikler düzenlenir.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.